Kermiscultuur
is bijgeschreven in de Inventaris Immaterieel Erfgoed Nederland

Stichting Kermiserfgoed, Wally Moesweg 8, 1251 AT Laren, www.kermiserfgoed.nl

Aan: de gemeenteraad van Bergen op Zoom

Laren, 10 maart 2025

Geachte leden van de Gemeenteraad,

In 2022 is de Kermiscultuur bijgeschreven in het Inventaris van Immaterieel Erfgoed in Nederland. De bijschrijving is een erkenning voor de kermisgemeenschap en draagt bij aan de voordracht van de Kermiscultuur voor de Representatieve Lijst van het Immaterieel Cultureel Erfgoed van de Mensheid door Unesco.

Onze stichting stimuleert de samenwerking tussen partijen die zich inzetten voor het behoud van de kermiscultuur. In de aanloop naar de inschrijving is hierover ook diverse malen contact geweest met Museum het Markiezenhof.

Uw gemeentelijk museum is in het borgingsplan opgenomen als het nationale museum dat zich richt op de geschiedenis van de kermiscultuur. Museum Het Markiezenhof vormt hiermee een belangrijke schakel, niet alleen in het behoudsplan van de kermiscultuur, maar ook bij de aanstaande voordracht richting Unesco.

In 2023 is u een businesscase gepresenteerd om de verzelfstandiging van het museum mogelijk te maken. Uit de stukken die nu aan u voorliggen wordt thans uw mening gevraagd over het vinden van een structurele bezuinigingspost voor het museum van 541.000 euro of meer. Deze komt, als wij het goed lezen, bovenop (!) de 700.000 euro die al in de businesscase wordt gezocht. Het gaat totaal dus om een bezuiniging van ruim 1,2 miljoen euro! Zo'n groot structureel bedrag kan het museum uiteraard niet dragen.

Ten eerste vinden wij het uitermate spijtig te moeten constateren dat het Markiezenhof met haar museumfunctie onderdeel uitmaakt van een ombuigingsoperatie. Het museum draait met een kleine bezetting en levert met de huidige inzet en capaciteit een essentiële bijdrage aan het toeristisch-recreatief aanbod van uw gemeente. Het aantal bezoekers kan omhoog, maar daarvoor is juist een investering noodzakelijk, geen verdere ombuiging. In het geval van een ombuiging zal het bezoekersaantal juist kunnen dalen, hetgeen wij en ik hoop ook u niet wenselijk achten.

Uw college stelt voor de museale functie helemaal te schrappen. Vanuit de kermisgemeenschap bestaat tegen het opheffen van het museum onoverkomelijke bezwaren. Het museum vormt mede de legitimiteit van de Nederlandse kermiswereld, en de kermis is van ouds heel nauw

Stichting Kermiserfgoed, Wally Moesweg 8, 1251 AT Laren, www.kermiserfgoed.nl

verbonden met Bergen op Zoom en het Stadspaleis. Ook vanuit het oogpunt van de museum*bezoeker* zou sluiting uiterst onverstandig zijn, immers er bestaat in ons land geen ander kermismuseum. De vraag rijst onmiddellijk hoe betrouwbaar u als gemeente bent daar waar het gaat om continuïteit dan wel de eventuele outsourcing van de collectie, als u deze variant steunt.

Met deze keuze maakt het u ons en de kermisgemeenschap bovendien lastig: hoe kan de Staat der Nederlanden naar Unesco uitleggen dat de gemeente Bergen op Zoom die hét kermismuseum van ons land huisvest, dit museum gaat sluiten?!

Scenario B beoogt een aantal ombuigingen. Deze keuze lijkt minder rigide, echter deze gaat voorbij aan het plan voor verzelfstandiging dat in al 2023 is opgesteld.

Wij vragen u bij het college voor te leggen welke structurele, dan wel incidentele middelen vereist zijn om een (gedeeltelijke) verzelfstandiging van het museum mogelijk te maken en of het college deze middelen ter beschikking wil stellen om de museale kansen verder te benutten en uit te bouwen, ten gunste van een beter toeristisch aanbod en hoger bezoekersaantal.

Scenario C doet, zo kunnen wij ons voorstellen, pijn bij andere organisaties en is daardoor eveneens vanuit lokaal perspectief geen optie. Natuurlijk doen ombuigingen bij sportverenigingen net zo veel pijn. Binnen deze opties kiezen is in onze optiek onmogelijk.

In de businesscase Markiezenhof staat goed omschreven welke kansen er liggen voor het museum en het gebouw zelf. Samenwerkingsmodellen om te komen tot meer output zijn daarbij uitgebreid omschreven.

Wij vragen u om het college opdracht te geven voort te gaan met de uitwerking van de businesscase, en in te zetten op incidentele investeringen voor 2026 en verder om een vitaal museum mogelijk te maken. Uw stad met niet alleen een rijke kermishistorie verdient dat. Investeer in een stadsmuseum van allure, u kunt niet onderdoen voor andere toeristische historische binnensteden.

Met vriendelijke groet,

Namens het bestuur,

p/o

Hans Jansen

Voorzitter

Karel Loeff

Secretaris